

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA ÇALIŞAN ANASINIFI ÖĞRETMENLERİ İLE MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN TUTUM VE YETERLİLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ
GÜMEF. ÇGEB.Okul Öncesi EABD.

ÖZET

Okul öncesi eğitim döneminde müziğin çocuk gelişimine katkısı tartışılmaz bir gerçektir. Bu nedenle, çocukların ilk örgün müzik deneyimlerini kazandıkları yer olan okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin, müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterlilikleri son derece önemlidir. Okul öncesi eğitim kurumlarında, müzik çalışmaları bazı okullarda anasınıfı öğretmenleri tarafından, bazı okullarda ise müzik öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Bu araştırmada, okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan anasınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterlilikleri karşılaştırılmıştır. Araştırmada, Ankara’da devlet ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan 50 anasınıfı ve 50 müzik öğretmenine anket uygulanmış ve elde edilen veriler SPSS veri analiz programı ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonunda, anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi dönem çocuk gelişimi ile ilgili donanımlarının yeterli olmasına rağmen, müzik bilgilerindeki eksikliklerden dolayı müzik çalışmalarında yeterli olamadıkları belirlenmiştir. Ancak çoğunluğunun eksikliklerinin farkında oldukları ve çeşitli kurs vb. çalışmalarla bu açığı kapatma gayreti içinde oldukları saptanmıştır. Müzik öğretmenlerinin ise, okul öncesi dönem çocuğunun gelişim özelliklerini bilmedikleri ve okul öncesi müzik eğitiminde kullanılan bazı yöntem ve araç gereçler konusunda eksiklikleri olduğu saptanmıştır. Müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kendini yeterli gördüğü ve çok azının özellikle okul öncesi çocuk gelişimi ve okul öncesi müzik eğitimine yönelik çalışmalara katıldıkları belirlenmiştir.

GİRİŞ

Okul öncesi dönem olan 0-6 yaş, bireyin öğrenmesinin en hızlı ve kalıcı olduğu dönemdir. Çocuğun fiziksel gelişimi doğal bir süreçtir. Fakat müziksel gelişim her çocukta var olan doğal yeteneğin üzerine bilinçli ve düzenli bir müzik eğitimi verildiği takdirde gelişir ve zenginleşir. Okul öncesi dönemde yapılan müzik çalışmalarıyla başlayan bu eğitim, çocuğun ilerideki müzikle ilgili bilgi ve becerilerini doğrudan etkilemektedir. Öğrenmenin erken yaşlarda çok hızlı ve kalıcı olduğu düşünülürse, okul öncesi eğitiminde verilecek iyi bir müzik eğitimi çocuğa doğru ve nitelikli müzik dinleme, söyleme ve çalma alışkanlığı kazandıracaktır (Göncü, 2002).

Çocuklar, küçük yaşlardan itibaren iyi müzikle beslenirlerse, büyüyünce müzisyen olmasalar bile, iyi müziği seven, seçen ve ondan yararlanmasını bilen yetişkinler olacaklardır. Anaokulu, çocukta, iyi müzik beğenisinin atılacağı, fidanlarının yetiştirileceği, ozenli bir bahçe olmalıdır. Minik insanlar böyle bir bahçede bedensel ve ruhsal bakımdan daha boyatabilir, daha sağlıklı bir kişilik gelişimine kavuşabilirler (Sun ve Seyrek 2002).

Akkaş’a (1993) göre, anaokullarında müziğin sürekli ve yoğun oluşu, eğitimcinin görevini zorunlu olarak yeterli biçimde yapmasını gerektirmektedir. Bu nedenle eğitimci, her şeyden önce iyi bir müzik bilgisine ve tecrübesine sahip olmalıdır. Eğitimci okul öncesi müzik eğitiminin amaçlarını gerçekleştirmek için çaba harcamalıdır. Müziğe yaklaşımı bilinçli olmalı, programında müziğin yerini tam olarak belirlemelidir.

Ayrıca okul öncesi dönemde verilecek müzik eğitiminin gelişim alanlarını destekleyici nitelikte olmasına dikkat edilmelidir(Bal ve Artan,1995).

Uçan'a (1994) göre çocukların müzik yeteneğinin doğru anlaşılıp doğru tanımlanması, müzik eğitiminin iyi planlanması ve saptanan hedefler doğrultusunda sağlıklı yürütebilmesi açısından büyük önem taşır. Müzik eğitiminde ortaya çıkan olumsuz sonuçların çok büyük bir bölümü, çocukların müzik yeteneklerinin, bilgi eksikliği, araç-yöntem yetersizliği ya da yüzeysel ölçme-değerlendirme sonucu yanlış ya da eksik tanımlanmasından kaynaklanır.

Çocuklar genellikle ilk örgün müzik deneyimlerini okul öncesi öğretmenlerinin rehberliğiyle kazanırlar. Bundan dolayı ilk yaşlarda edindikleri bu müzik deneyimleri, çocuklar üzerinde olumlu ya da olumsuz kalıcı etkiler bırakmaktadır. Bazı okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmenin olmaması nedeniyle müzik çalışmaları, yeterli müzik bilgileri ve becerisine sahip olmayan anaokulu/anasınıfı öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Bu durumda birçok hatalar yapılmakta ve çoğu zaman bu hatalar kalıcı olmaktadır. Bu yüzden müzik çalışmalarını yaptıran öğretmenlerin temel müzik eğitimi almış, belli düzeyde müzik kulağına sahip ve sesini doğru kullanabilen eğitimciler olması gerekmektedir. Bir çalgı çalabilmesi ise müzik çalışmalarında çok büyük kolaylık sağlamaktadır. Bu durumda okul öncesi öğretmenlerinin yetiştiği üniversitelerin çocuk gelişimi eğitimi ve okul öncesi eğitimi bölümlerinde okutulan müzik derslerinin niteliğinin ve niceliğinin artırılmasının ne kadar önemli olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca çocukların gelişimine uygun bir program izlenmesi ve buna uygun bir müfredat hazırlanması da eğitimin başarısı için önemli bir etkidir.

İdeal olan okul öncesi müzik çalışmalarının bir müzik öğretmeni tarafından yaptırılmasıdır. Bir okul öncesi müzik öğretmenin, genel müzik eğitimi bilgisinin yanı sıra, özellikle okul öncesi müzik eğitimi alanında bilgi ve becerilerle donanmış olması beklenmektedir. Okul öncesi eğitiminde müzik eğitimi veren kişilerin sadece müzik öğretmeni olması da yetmez. Bu alanda çalışacak müzik eğitimcilerinden, mutlaka bu alanla ilgili bilgi ve birikime sahip olması, özellikle de çocuğun gelişim dönemlerini ve gelişim alanlarını çok iyi bilmesi beklenir.

Türkiye’de ise henüz sadece “Okul Öncesi Müzik Eğitimi” yetiştiren bir kurum, bölüm veya anabilim dalı açılmamıştır. Üstelik ne müzik öğretmeni yetiştiren bölümlerde, ne konservatuarlarda, ne de diğer müzik okullarında okul öncesi müzik eğitime yönelik hem alan derslerini, hem de çok gerekli olan çocuk gelişimi ve eğitimi kapsayan dersler bulunmamaktadır (YÖK, 2009).

Okul öncesi müzik çalışmaları, ister müzik öğretmeni tarafından yaptırılsın, isterse de anasınıfı öğretmeni tarafından yaptırılsın, öğretmenin çalışmalardaki tutum ve yeterlilikleri gelişmekte ve öğrenmekte olan çocuklar üzerinde çok büyük etkiler bırakmaktadır. Tutumlar, bir etkinlik için hazır bulunuşluk koşuludur. Tutumlar, bireyin zihninde bulunmakta, birçok düşünce ve davranışa temel oluşturmaktadır (akt.Sağlam,2008). Bu araştırmada,okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan anasınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterliliklerinin karşılaştırılması yoluyla durum tesbiti yapılmaya çalışılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Öğretmenlerin Mezuniyet Durumlarına Göre Dağılımı

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Meslek Lisesi	13	26	Lise	4	8
Yüksek Okul	4	8	Yüksek Okul	0	0
Üniversite	33	66	Üniversite	42	84
Yüksek Lisans	0	0	Yüksek Lisans	4	8
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 1’de anasınıfı öğretmenlerinin mezuniyet durumlarına göre dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %66 ile üniversite mezunu oldukları anlaşılmaktadır. Anasınıfı öğretmenlerinin %26’sının lise, %8’inin ise yüksek okul mezunu oldukları görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %84 ile üniversite mezunu oldukları anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenlerinin %8’inin yüksek lisans, diğer %8’inin ise lise mezunu oldukları görülmektedir. Tablo1’den, müzik öğretmenlerinin, anasınıfı öğretmenlerine göre, %18 daha fazla üniversite mezunu olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Bölümlere Göre Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Okul Öncesi Öğretmenliği	14	28	Müzik Öğretmenliği	42	84
Çocuk Gelişimi Eğitimi	23	46	Konservatuvar	4	8
Kız Meslek Liseleri Çocuk Gelişimi Bölümü	13	26	Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü	4	8
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 2’de anasınıfı öğretmenlerinin mezuniyet bölümlerine göre dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %46 ile Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü mezunu oldukları anlaşılmaktadır. Anasınıfı öğretmenlerinin %28’inin Okul Öncesi Öğretmenliği , %26’sının ise Kız Meslek Liseleri Çocuk Gelişimi Bölümü mezunu oldukları görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %84 ile üniversitelerin Müzik Öğretmenliği Bölümlerinden mezunu oldukları anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenlerinin %8’inin Konservatuvar, diğer %8’inin ise Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü mezunu oldukları görülmektedir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Gelişim Özelliklerine Dikkat Etmelerine İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	50	100	Her zaman	6	12
Genellikle	0	0	Genellikle	8	16
Arasıra	0	0	Arasıra	9	18
Nadiren	0	0	Nadiren	11	22
Hiçbir zaman	0	0	Hiçbir zaman	16	32
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 3'te anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi dönem çocuklarının gelişim özelliklerine dikkat etmelerine ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %100'ünün yani tamamının her zaman dikkat ettikleri anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenlerinin ise, sadece %12'sinin her zaman dikkat ettikleri, en yüksek oran olan %32'sinin hiçbir zaman dikkat etmedikleri görülmektedir. Tablo 3'ten, anasınıfı öğretmenlerinin, okul öncesi dönem çocuklarının gelişim özelliklerine müzik öğretmenlerine göre, %88 daha fazla her zaman dikkat ettikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 4. Öğretmenlerin Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Müziksel Gelişim Özelliklerine Dikkat Etmelerine İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	5	10	Her zaman	23	46
Genellikle	11	22	Genellikle	21	42
Arasıra	12	24	Arasıra	6	12
Nadiren	14	28	Nadiren	0	0
Hiçbir zaman	8	16	Hiçbir zaman	0	0
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 4'te, anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi dönem çocuklarının müziksel gelişim özelliklerine dikkat etmelerine ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %28'inin nadiren dikkat ettikleri görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %46'sının her zaman dikkat ettikleri anlaşılmaktadır. Tablo 4'ten, müzik öğretmenlerinin, okul öncesi dönem çocuklarının müziksel gelişim özelliklerine anasınıfı öğretmenlerine göre, %36 daha fazla her zaman dikkat ettikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 5. Öğretmenlerin Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Kullanılan Yöntemleri (Orff, Kodaly, Dalcroze, Suzuki vb.) Kullanmalarına İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	0	0	Her zaman	12	24
Genellikle	4	8	Genellikle	17	34
Arasıra	10	20	Arasıra	14	28
Nadiren	13	26	Nadiren	7	14
Hiçbir zaman	23	46	Hiçbir zaman	0	0
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 5’te, anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi müzik eğitiminde kullanılan yöntemleri kullanmalarına ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %46’sının hiçbir zaman kullanmadıkları ve her zaman kullananların oranının ise %0 olduğu görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %34’ünün genellikle kullandıkları ve %0’ının hiç kullanmadığı anlaşılmaktadır. Tablo 5’ten, müzik öğretmenlerinin, anasınıfı öğretmenlerine göre, %24 daha fazla her zaman dikkat ettikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Öğretmenlerin Orff Çalgıları Kullanmalarına İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	3	6	Her zaman	18	36
Genellikle	9	18	Genellikle	20	40
Arasıra	23	46	Arasıra	8	16
Nadiren	10	20	Nadiren	4	8
Hiçbir zaman	5	10	Hiçbir zaman	0	0
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 6’da, anasınıfı öğretmenlerinin Orff çalgıları kullanmalarına ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %46’sının arasıra kullandıkları ve her zaman kullananların en düşük oran olan %6 olduğu görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %40’ının genellikle kullandıkları ve %0’ının ise hiç kullanmadığı görülmektedir. Tablo 6’dan, müzik öğretmenlerinin, Orff çalgılarını anasınıfı öğretmenlerine göre, %30 daha fazla kullandıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Öğretmenlerin Öğretecekleri Şarkıların Seçiminde Şarkının Sözlerinin Çocuklara Uygunluğunu Dikkate Almalarına İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	36	72	Her zaman	9	18
Genellikle	14	28	Genellikle	13	26
Arasıra	0	0	Arasıra	22	44
Nadiren	0	0	Nadiren	6	12
Hiçbir zaman	0	0	Hiçbir zaman	0	0
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 7’de, anasınıfı öğretmenlerinin öğretecekleri şarkıların seçiminde şarkının sözlerinin çocuklara uygunluğunu dikkate almalarına ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %36’sının her zaman dikkate aldıkları anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %44’ünün arasıra dikkate aldıkları, sadece %18’inin her zaman dikkate aldıkları anlaşılmaktadır. Tablo7’den, anasınıfı öğretmenlerinin, öğretecekleri şarkıların seçiminde şarkının sözlerinin çocuklara uygunluğunu, müzik öğretmenlerine göre, %54 daha fazla dikkate aldıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 8. Öğretmenlerin Öğretecekleri Şarkıların Seçiminde Çocukların Ses Sınırlarını Dikkate Almalarına İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	5	10	Her zaman	38	76
Genellikle	6	12	Genellikle	12	24
Arasıra	9	18	Arasıra	0	0
Nadiren	12	24	Nadiren	0	0
Hiçbir zaman	18	36	Hiçbir zaman	0	0
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 8’de, anasınıfı öğretmenlerinin öğretecekleri şarkıların seçiminde çocukların ses sınırlarını dikkate almalarına ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %36’sının hiçbir zaman dikkate almadıkları, sadece %10’unun her zaman dikkate aldıkları anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %76’sının her zaman dikkate aldıkları görülmektedir. Tablo 8’den, müzik öğretmenlerinin, öğretecekleri şarkıların seçiminde çocukların ses sınırlarını anasınıfı öğretmenlerine göre, %66 daha fazla dikkate aldıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 9. Öğretmenlerin Öğretecekleri Şarkıların Seçiminde Şarkının Ritminin Çocuklara Uygunluğunu Dikkate Almalarına İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	0	0	Her zaman	30	60
Genellikle	3	6	Genellikle	18	36
Arasıra	7	14	Arasıra	2	4
Nadiren	16	32	Nadiren	0	0
Hiçbir zaman	24	48	Hiçbir zaman	0	0
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 9’da, anasınıfı öğretmenlerinin öğretecekleri şarkıların seçiminde şarkının ritminin çocuklara uygunluğunu dikkate almalarına ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %48’inin hiçbir zaman dikkate almadıkları, her zaman dikkate alanların %0 olduğu görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %60’ının her zaman dikkate aldıkları görülmektedir. Tablo 9’dan, müzik öğretmenlerinin, öğretecekleri şarkıların seçiminde şarkının ritimlerinin çocuklara uygunluğunu, anasınıfı öğretmenlerine göre, %60 daha fazla dikkate aldıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 10. Öğretmenlerin Öğrettikleri Şarkılara Herhangi Bir Çalgıyla Eşlik Edebilme Durumlarına İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	0	0	Her zaman	39	78
Genellikle	5	10	Genellikle	11	22
Arasıra	6	12	Arasıra	0	0
Nadiren	4	8	Nadiren	0	0
Hiçbir zaman	35	70	Hiçbir zaman	0	0
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 10’da, anasınıfı öğretmenlerinin öğrettikleri şarkılara herhangi bir çalgıyla eşlik edebilme durumlarına ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %70’inin hiçbir zaman eşlik edemedikleri görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %78’inin her zaman eşlik edebildikleri görülmektedir. Tablo10’dan, müzik öğretmenlerinin, anasınıfı öğretmenlerine göre, %78 daha fazla öğrettikleri şarkılara herhangi bir çalgıyla eşlik edebildikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 11. Öğretmenlerin Ritim Çalışmaları Yapabilme Durumlarına İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	4	8	Her zaman	45	90
Genellikle	9	18	Genellikle	5	10
Arasıra	14	28	Arasıra	0	0
Nadiren	17	34	Nadiren	0	0
Hiçbir zaman	6	12	Hiçbir zaman	0	0
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 11’de, anasınıfı öğretmenlerinin ritim çalışmaları yapabilme durumlarına ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %34’ünü nadiren yapabildikleri görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, en yüksek oran olan %90’ının her zaman yapabildikleri görülmektedir. Tablo 11’den, müzik öğretmenlerinin ise, anasınıfı öğretmenlerine göre, %82 daha fazla ritim çalışmaları yapabildikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 12. Öğretmenlerin Müzikli Dramatizasyon Çalışmaları Yaptırma Durumlarına İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	40	80	Her zaman	18	36
Genellikle	7	14	Genellikle	11	22
Arasıra	3	6	Arasıra	16	32
Nadiren	0	0	Nadiren	5	10
Hiçbir zaman	0	0	Hiçbir zaman	0	0
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 12’de, anasınıfı öğretmenlerinin müzikli dramatizasyon çalışmaları yaptırma durumlarına ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %80’inin her zaman yaptırarak anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenlerinin ise, sadece %36’sının her zaman yaptırarak anlaşılmaktadır. Tablo 12’den, anasınıfı öğretmenlerinin, müzik öğretmenlerine göre, %44 daha fazla müzikli dramatizasyon çalışmaları yaptırarak anlaşılmaktadır.

Tablo 13. Öğretmenlerin Okul Öncesi Müzik Eğitimiyle İlgili Kurslara Katılma İsteklerine İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	41	82	Her zaman	6	12
Genellikle	6	12	Genellikle	9	18
Arasıra	3	6	Arasıra	11	22
Nadiren	0	0	Nadiren	15	30
Hiçbir zaman	0	0	Hiçbir zaman	9	18
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 13'te, anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili kurslara katılma isteklerine ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %82'sinin her zaman istekli oldukları görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, sadece %12'sinin her zaman istekli oldukları görülmektedir. Tablo 13'den, anasınıfı öğretmenlerinin, müzik öğretmenlerine göre, %70 daha fazla okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili kurslara katılmaya istekli oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 14. Öğretmenlerin Okul Öncesi Müzik Eğitimiyle İlgili Kurslara Katılma Durumlarına İlişkin Dağılımları

Anasınıfı Öğretmenleri	f	%	Müzik Öğretmenleri	f	%
Her zaman	12	24	Her zaman	7	14
Genellikle	10	20	Genellikle	8	16
Arasıra	11	22	Arasıra	14	28
Nadiren	8	16	Nadiren	10	20
Hiçbir zaman	9	18	Hiçbir zaman	11	22
Toplam	50	100	Toplam	50	100

Tablo 14'te, anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili kurslara katılma durumlarına ilişkin dağılımları incelendiğinde, en yüksek oran olan %24'ünün her zaman katıldıkları, %18'inin ise hiçbir zaman katılmadıkları görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin ise, sadece %14'ünün her zaman katıldıkları, %22'sinin ise hiçbir zaman katılmadıkları görülmektedir. Tablo 14'ten, anasınıfı öğretmenlerinin, müzik öğretmenlerine göre, %10 daha fazla okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili kurslara katıldıkları anlaşılmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan anasınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterliliklerini karşılaştırmak amacıyla yapılan bu araştırmada;

Müzik öğretmenlerinin, anasınıfı öğretmenlerine göre, %18 daha fazla üniversite mezunu olduğu anlaşılmaktadır. Anasınıfı öğretmenlerinin, okul öncesi dönem çocuklarının gelişim özelliklerine müzik öğretmenlerine göre, %88 daha fazla her zaman dikkat ettikleri, anasınıfı öğretmenlerinin, okul öncesi dönem çocuklarının müziksel gelişim özelliklerine müzik öğretmenlerine göre, %36 daha fazla her zaman dikkat ettikleri anlaşılmaktadır. Okul öncesi müzik eğitiminde kullanılan yöntemleri kullanmaya müzik öğretmenlerinin, anasınıfı öğretmenlerine göre, %24 daha fazla her zaman dikkat ettikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca müzik öğretmenlerinin, Orff çalgılarını anasınıfı öğretmenlerine göre, % 30 daha fazla kullandıkları görülmektedir. Anasınıfı öğretmenlerinin, öğretecekleri şarkıların seçiminde şarkının sözlerinin çocuklara uygunluğunu, müzik öğretmenlerine göre, %54 daha fazla dikkate aldıkları anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenlerinin, öğretecekleri şarkıların seçiminde çocukların ses sınırlarını anasınıfı öğretmenlerine göre, %66 daha fazla dikkate aldıkları, öğretecekleri şarkıların seçiminde ise şarkının ritimlerinin çocuklara uygunluğunu, anasınıfı öğretmenlerine göre, %60 daha fazla dikkate aldıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca müzik öğretmenlerinin, anasınıfı öğretmenlerine göre %78 daha fazla öğrettikleri şarkılara herhangi bir çalgıyla eşlik edebildikleri anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenlerinin ise, anasınıfı öğretmenlerine göre, %82 daha fazla ritim çalımları yapabildikleri anlaşılmaktadır. Anasınıfı öğretmenlerinin, müzik öğretmenlerine göre, %44 daha fazla müzikli dramatizasyon çalışmaları yaptırdıkları anlaşılmaktadır. Bunda okul öncesi ve çocuk gelişimi mezunlarının drama dersi almasının etkisi olduğu söylenebilir. Anasınıfı öğretmenlerinin, müzik öğretmenlerine göre, %70 daha fazla okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili kurslara katılmaya istekli oldukları, ayrıca müzik öğretmenlerine göre, %10 daha fazla okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili kurslara katıldıkları anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi dönem çocuk gelişimi ile ilgili donanımlarının yeterli olmasına rağmen, müzik bilgilerindeki eksikliklerden dolayı müzik çalışmalarında yeterli olamadıkları belirlenmiştir. Ancak çoğunluğunun eksikliklerinin farkında oldukları ve çeşitli kurs vb. çalışmalarla bu açığı kapatma gayreti içinde oldukları saptanmıştır. Müzik öğretmenlerinin ise, okul öncesi dönem çocuğunun gelişim özelliklerini bilmedikleri ve okul öncesi müzik eğitiminde kullanılan bazı yöntem ve araç gereçler konusunda eksiklikleri olduğu saptanmıştır. Müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kendini çok azının özellikle okul öncesi çocuk gelişimi ve okul öncesi müzik eğitimine yönelik kurs vb. çalışmalara her zaman katıldıkları belirlenmiştir.

Öneriler

Araştırmanın sonuçlarına göre;

- Üniversitelerde, konservatuvarlarda veya diğer müzik eğitimi veren okullarda okul öncesi müzik eğitimi yetiştirmek üzere “Okul Öncesi Müzik Eğitimi” bölümlerinin açılması,
- Açılacak bu bölümlerde eğitim göreceğ öğrencilere, alan derslerinin yanı sıra, çocuk gelişimi eğitimi ve okul öncesi eğitimi derslerinin de okutulması,
- Özellikle müzik öğretmeni yetiştiren üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinde, konservatuvarlarda ve diğer müzik eğitimi veren okullarda, mutlaka okul öncesi

müzik eğitimine yönelik derslerin konulması ve mevcut olan derslerin de niteliğinin ve niceliğinin arttırılması,

- Anaokulu öğretmeni yetiştiren Eğitim Fakülteleri ve Mesleki Eğitim Fakültelerindeki müzik derslerinin niteliğini ve niceliğini artırıcı düzenlemeler yapılması,
- Eğitim Fakülteleri ve Mesleki Eğitim Fakültelerindeki müzik dersleri müfredatlarının ihtiyaca yönelik düzenlenmesi,
- Anaokullarındaki müzik çalışmalarının özellikle okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili bir müzik öğretmeni tarafından yapılması,
- Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmenin olmaması durumunda müzik çalışmalarının belli düzeyde müzik kulağına sahip, bilgili, ilgili ve istekli bir anaokulu öğretmeni tarafından yürütülmesi
- Daha fazla anasınıfı ve müzik öğretmenlerinin okul öncesi müzik eğitimine yönelik kurs seminer vb. çalışmalara katılmasının sağlanması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Akkaş, S., (1993), *Okul Öncesi Eğitimde Müzik*, Ankara, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Yay.
2. Bal, S., Artan, İ., (1995), *Seslerle Tanışalım*, Ya-pa Yayınları, İstanbul.
3. Göncü, Ö. İ., (2002), *4 -6 Yaş Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik Eğitiminin Müziksel Ses ve İşitsel Algı Gelişimlerine Etkileri*, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
4. Sağlam, Ç. A., (2008), *Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt V, Sayı 1.
5. Sun, M., Seyrek, H., (1998), *Okul Öncesi Eğitiminde Müzik*, İzmir, Müzik Eserleri Yay.
6. Uçan, A., (1994), *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*, Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yay.
7. Yüksek Öğretim Kurumu Üniversite Programları, <http://www.yok.gov.tr/content/view/531/lang,tr>, Erişim Tarihi: 24.08.2009.